

Wincenty Pol (ur. 20 kwietnia 1807 roku w Lublinie, zm. 2 grudnia 1872 roku w Krakowie) – polski poeta, geograf, kawaler Orderu Virtuti Militari. Syn Franciszka Ksawerego Pohla, Niemca z Warmii, oraz Eleonory pochodzącej ze spolonizowanej rodziny francuskiej Longchamps de Brier. Ojciec pracował jako radca Sądu Szlacheckiego we Lwowie, następnie w Lublinie. W roku 1815 otrzymał szlachectwo w Cesarstwie Austriackim, co spowodowało zmianę nazwiska na Poll von Pollenburg. Niedługo po narodzinach Wincentego rodzina przeniosła się do Lwowa. Pol po ukończeniu szkół we Lwowie i Tarnopolu rozpoczął studia na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Lwowskiego. Po ich ukończeniu pracował jako lektor na Uniwersytecie Wileńskim. Uczestnik powstania listopadowego, ranny w czasie walk. Został odznaczony orderem Virtuti Militari i awansowany do stopnia podporucznika. Po upadku powstania emigrował przez Prusy do Francji, gdzie obracał się w kręgu Mickiewicza. Do Galicji wrócił w 1832 roku, zaangażował się w działalność patriotyczną. Poszukiwany przez policję austriacką kilka miesięcy ukrywał się w Zakopanem, gdzie zainteresował się Tatrami. Na przełomie lat trzydziestych i czterdziestych XIX wieku rozwija poważną działalność naukową. W trakcie rabacji galicyjskiej spłonął cały dorobek piśmienniczy pisarza, a on sam ledwie uszedł z życiem. Doświadczenia roku 1846 wpłynęły na poglądy Pola i doprowadziły go do przejścia na pozycje skrajnie konserwatywne i antydemokratyczne. Aresztowany podczas Wiosny Ludów, uwolniony później z zarzutów, znalazł się we Lwowie, gdzie podjął pracę w Ossolineum. W dziedzinie geografii był samoukiem, ale dzięki metodycznej pracy i ciągłemu powiększaniu zasobu wiadomości dołączył do grona pionierów naukowej geografii w Polsce. Na Uniwersytecie Jagiellońskim założył pierwszą w Polsce i drugą na świecie katedrę geografii. Katedrę zamknięto w 1853 roku z przyczyn politycznych, a Pola usunięto z uniwersytetu. Do Krakowa wracał wielokrotnie i zawsze czynnie angażował się w życie naukowe i kulturalne miasta. W 1872 roku, tuż przed śmiercią, został wybrany na członka Akademii Umiejętności. Pochowany w krypcie zasłużonych kościoła paulinów na Skałce.